

Mullsjö
Kommun

Grävning i kommunal mark

Anvisningar och regelverk för grävning och återställande på kommunal mark.

Inledning

Dessa bestämmelser har till syfte att skapa tydliga förutsättningar för den som önskar gräva i kommunens gator. Tydligheten består i att entreprenören ska veta vad som åligger denna i ansvarsväg, samt att kostnader i samband med dess arbete ska bli kalkylerbart. Vidare är syftet att kommunen ska kunna säkerställa att kostnaderna för framtida underhåll inte ska drabba kommunen utan bekostas av den som är ansvarig för grävarbetet i fråga.

Innehåll

1. Begreppsförklaringar	3
2. Innan arbetet startar	4
2.1 Ansökan om grävtillstånd	4
2.2 Ansökan om TA-plan och ev. trafikföreskrift	4
2.3 Förutsättningar	4
2.4 Krav på utbildning	4
3. Under arbetets gång	4
3.1 Krav på utförande	5
3.2 Ansvar för arbetsområdet	5
3.3 Kontroll och tillhandahållande av handlingar	5
3.4 Kommunens rättigheter	5
4. Avslut och återställning	6
4.1 Överlämnande	6
4.2 Kontroll av utfört arbete	6
4.3 Ansvar efter överlämnande och garantitid	6
4.4 Återställning	6
4.5 Kostnader för återställning och framtida underhåll	8
5. Viten	9
6. Kontakt	9

1. Begreppsförklaringar

Arbetsområde	<i>Område som tagits i anspråk för att utföra ett arbete och innefattar normalt ett inhägnat område eller ett område som avgränsats med trafikordningar.</i>
Asfaltsentreprenör	<i>Avser Kommunens asfaltsentreprenör, kontrakterad att utföra återställningar och underhåll på kommunens gator.</i>
Gång och Cykelbana	<i>Avser yta som är avsedd för cyklister och gångtrafikanter. Kan vara utformad som Trottoar eller friliggande väg. Normalt 2,5-4 m bred</i>
Gräventreprenör	<i>Avser den som söker grävstillståndet och ansvarar för arbetet.</i>
Gångbana	<i>Trottoar normalt ca 1-2,5 m bred som primärt ej är avsedd för annan användning än gångtrafik.</i>
Köryta	<i>Avser yta som primärt används av motortrafik men även i viss mån cyklister och gångare om alternativ saknas i form av gångbana eller cykelväg.</i>
Motveck	<i>Avser motlut utmed gatan som har till syfte att leda bort dagvatten.</i>
Trafikanordningar	<i>Avser skyltar, avstängningsmaterial och skydd i form av buffertar, barriärer m.m.</i>
Trafikanordningsplan	<i>Avser en plan över hur arbetsområdet ska skyltas upp och skyddas, benämns även i förkortning som TA-plan. Generell TA-plan avser en plan som kan modifieras i mindre utsträckning efterhand. Utan att det nödvändigtvis innebär att entreprenören måste ansöka om ny vid mindre förändringar av arbetet.</i>
Trafikföreskrift	<i>Avser åtgärder vid vägarbeten som kräver särskilt tillstånd, till exempel hastighetsbegränsningar parkeringsförbud, förbud att stanna, avstängning och omledning.</i>
APV	<i>Förkortning av "Arbete på väg".</i>

2. Innan arbetet startar

2.1 Ansökan om grävstillstånd

Innan några arbeten får påbörjas ska gräventreprenören ha ansökt om och erhållit godkänt grävstillstånd enligt separat blankett "Ansökan grävstillstånd, TA-plan och trafikföreskrift", som finns att ladda ner på kommunens [hemsida](#).

Ansökan skickas till gravtillstand@mullsjö.se

2.2 Ansökan om TA-plan och eventuell trafikföreskrift

Innan några arbeten får påbörjas ska entreprenören ha ansökt och erhållit godkänd TA-plan och ev. trafikföreskrift. Kommunen kan vid vissa typer av arbeten välja att godkänna en generell TA-plan.

Till grund för utformningen av TA-planen/trafikföreskriften gäller "Handbok Arbeta på Väg" Utgiven av Sveriges kommuner och landsting. Klicka på länken för att komma till handboken [HandbokArbetepåväg](#). Det är alltid senaste versionen vid ansökningstillfället som gäller.

Som tillägg gäller att vid arbeten med passerande fordonstrafik och där arbetsområdet inkräktar på körbanan ska återstående bredd anpassas för att möjliggöra framkomlighet. Följande bredder gäller om inte annat överenskomts.

Mötande fordonstrafik: Minimum 6 m.

Där möte ej är möjligt: Minimum 3 m.

2.3 Förutsättningar

Entreprenören bär ansvaret för att förvissa sig om förutsättningar så som bef. ledningars läge, samt övrigt som kan ha betydelse för framkomligheten och kommunens normala drift.

Kabelutsättning ska alltid utföras när arbetet omfattar schaktningsarbeten, oavsett schaktdjup.

2.4 Krav på utbildning

Samtlig personal inkl. arbetsledning ska ha genomgått utbildning i som lägst APV nivå 2.

Utmärkningsansvarig ska ha genomgått utbildning APV steg 3A eller 3B.

3. Under arbetets gång

3.1 Krav på utförande

Markarbeten vad gäller materialval och konstruktion ska utföras i enlighet med AMA-Anläggning 13.

Packning ska ske med envalsvält eller vibroplatta med minst 6 överfarter. lagertjocklek får inte vara större än vald packningsutrustning rekommenderas för.

Massor ska vid uppgrävning hållas separerade i fraktioner och materialtyp om massorna avses användas för återfyllnad.

Avslutande lager av obundet material ska dock alltid utföras med nytt bärlager. Bärlager ska justeras i nivå med bef. bitumenbundet lager i väntan på Återställning. Tjocklek av bärlager ska vara sådant att återställning av asfalt kan ske i enlighet med befintliga omkringliggande lager och att erforderlig mängd bärlager blir kvar efter att asfalsentreprenören schaktat för att göra plats för ny asfalt. (Se 4.4 Återställning)

I dom fall kommunen anser att Trafikmängden eller typen av trafik medför en högre belastning på den specifika gatan, ska entreprenören utan möjlighet till ersättning komplettera lagningen med provisorisk asfalt (framgår av grävstillstånd). Typen av asfalt kan vara kall eller varm. Mängden asfalt ska vara 80-125 kg/m².

För grävningar som utförs under perioden 1/11-31/3. Dessa ska samtliga provisoriskt förses med Kall eller varm asfalt om inte kommunen uttryckligen påtalar annat.

Övriga installationer så som kantsten och marksten m.m. ska återställas enligt befintligt skick innan arbetet kan anses vara färdigställt för asfaltering. Detta gäller inte återställning av så kallad lim/spiksten då det kräver att asfalten utförs innan.

Grönytor ska återställas till bef. skick vad gäller matjord och grässådd m.m. Gräventreprenören ansvarar för återställningen fram tills att gräset har etablerat sig.

3.2 Ansvar för arbetsområdet

Entreprenören ansvarar för att arbetsplatsen innebär en säker arbetsmiljö för dem som jobbar, vistas eller passerar arbetsplatsen. Inget arbete får bedrivas utanför arbetsområdet och material ska inrymmas i arbetsområdet.

Om allmän platsmark utanför vägområdet, så som grönytor eller parkeringar önskas tas i anspråk för projektet ska detta ansökas om i särskild ordning till Mullsjö kommun via kommun@mullsjö.se

3.3 Kontroll och tillhandahållande av handlingar

Kommunen kan komma att utföra kontroller på arbetsplatsen avseende trafikanordning, arbetsmiljö och övriga tillstånd.

Det är alltid Gräventreprenörens ansvar att ansöka om nytt grävstillstånd i de fallen som beräknat start och stopp av arbetet inte stämmer eller har förändrats. Om arbetet utförs utanför dom tider som angivits i grävstillståndet räknas det som avsaknad av godkänt grävstillstånd.

Följande handlingar ska finnas tillgängliga i direkt anslutning till arbetsplatsen:

- Godkänt grävstillstånd.
- Godkänd TA-plan och ev. Trafikföreskrift.
- Arbetsmiljöplan samt riskanalys.
- Besiktningsintyg för besiktningspliktiga maskiner och utrustningar.

3.4 Kommunens rättigheter

Mullsjö kommun förbehåller sig rätten att stoppa ett arbete som inte uppfyller kraven enligt denna handling eller som kan konstateras innebära en arbetsmiljörisk för utförare och/eller 3:e man.

Arbetet får återupptas först när felet/felen är åtgärdade.

Entreprenören ska själv stå för eventuella kostnader som kan härledas till stillestånd pga. beordrat stopp.

4 Avslut och återställning

4.1 Överlämnande

Entreprenören ska senast nästkommande vardag efter färdigställande meddela Mullsjö kommun att arbetet är färdigt för återställning. Detta görs via mail till gravtillstand@mullsjö.se. Ämnesraden ska innehålla texten "Färdigställande" samt ärendenummer enligt tillstånd.

Om Entreprenören vill anmäla del av objekt som färdigställt ska det tydligt framgå i mailet vilken del som avses. Kommunen anser det lämpligt på mer omfattande entreprenader så som fiberutbyggnad eller entreprenader som har en tydlig geografisk uppdelning på gator eller områden.

4.2 Kontroll av utfört arbete

Kommunen kommer att utföra kontroll av arbete både under tiden arbetet pågår samt efter att gräventreprenören anmält arbetet färdigställt.

Kontrollen avser säkerställa att arbetet har utförts på ett fackmässigt sätt med sin grund i AMA Anläggning och enligt instruktioner i denna handling. Vid upptäckande av brister förlängs tiden som entreprenören är ansvarig för lagningen och de 35 dagarna enligt punkt 4.3 börjar gälla först efter att felen är avhjälpna.

Entreprenören ska infinna sig inom 7 kalenderdagar för att åtgärda bristerna. Om bristerna är av sådan karaktär att dom innebär en risk för bilister, cyklister eller gångare ska det åtgärdas omgående.

4.3 Ansvar efter överlämnande och garantitid

Under förutsättning att Entreprenören har utfört överlämnandet på ett korrekt sätt (enl. 3.1 och 4.1) gäller att gräventreprenören ansvarar för lagningen i max 35 kalenderdagar efter överlämnande eller tills det att kommunens asfaltsentreprenör återställt ytan. Ansvaret innefattar att ytorna ska hållas funktionsdugliga och att dom vid behov märks ut med X3 sidomarkeringsskärm. Behöver ytan spärras av ombesörjer gräventreprenören även detta.

Vad gäller ytor som har försetts med kall eller varm asfalt enligt "3.1 krav på utförande" tar kommunen omgående över ansvaret för lagningen. Även detta under förutsättning att överlämnandet har skett i enlighet med detta dokument och utförandet på ett fackmässigt sätt.

I samband med att kommunen övertar ansvaret för lagningen börjar garantitiden gälla. Garantitiden är 5 år för entreprenörens arbetsprestation samt material och varor.

4.4 Återställning

All asfaltsåterställning ska utföras av Mullsjö kommuns kontrakterade asfaltsentreprenör.

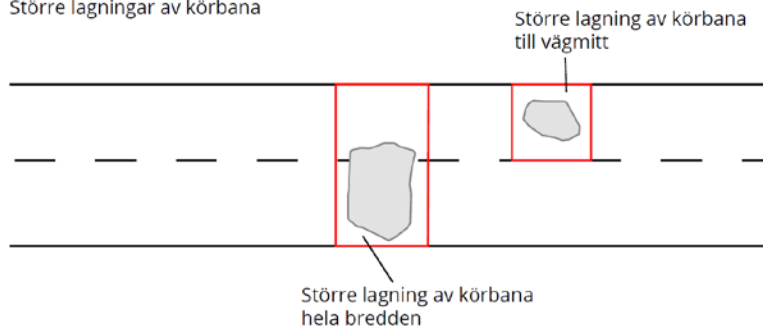
Som princip för återställning av asfalt gäller att körytor ska återställas med bef. tjocklek. Dock minst 40 mm och max 150 mm.

Gångbanor, motveck och cykelvägar ska återställas med 40 mm ABT 11 100/150 oavsett bef. tjocklek om inget annat påtalas av kommunen för det specifika objektet.

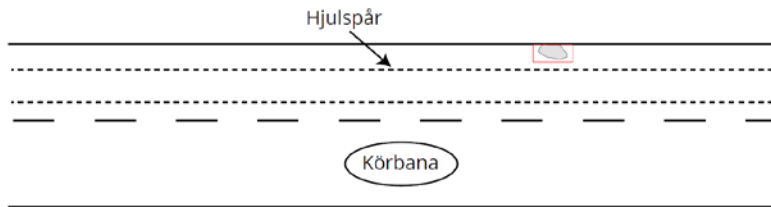
Skärning av asfaltskanter ska utföras på ett sådant sätt att jämn anslutning mot omkringliggande lager erhålls samt att lös och skadad asfalt ska tas bort. Rektangulära och kvadratiska lagningar ska alltid eftersträvas. Om det går att undvika att skarvar hamnar i hjulspår ska detta eftersträvas och i andra hand ska skärning förläggas till vägmitt eller utökas till hela vägens bredd.

Vad gäller gångbanor ska alltid hela gångbanans bredd rivas. Se förtydligande i illustrationer nedan.

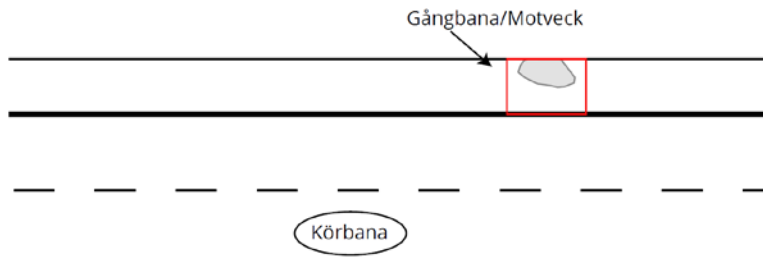
Exempel 1
Större lagningar av körbana

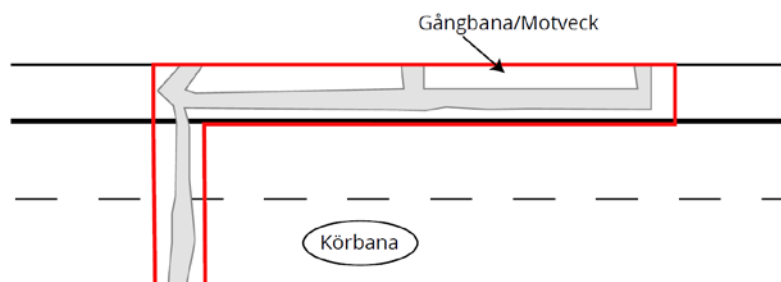
Exempel 2
Mindre lagning av körbana

Exempel 3
Mindre lagning av gångbana / motveck

Exempel 4
Större lagning på gångbana / motveck
samt stick över körbana

4.5 Kostnader för återställning och framtida underhåll

Mullsjö kommun tillämpar följande modell för fakturering av kostnader i samband med återställning.

Vid lagningar i gångbana och motveck ges gräventreprenören möjligheten att debiteras enligt kommunens självkostnad. Det förutsätter dock att entreprenören river hela ytan och på så sätt medverkar till att kostnad för framtida underhåll inte behöver debiteras. Vidare att det endast gäller på större lagningar och enligt överenskommelse med Mullsjö kommun per specifikt projekt.

Återställningstaxor i asfalterade ytor för 2018

Årlig justering av priser sker i Januari.

Priser inkluderar framtida underhåll.

Återställning 40-51 mm asfalt				Återställning 51-100 mm asfalt			
Intervall	enhet	pris	enhet	Intervall	enhet	pris	enhet
< 2	m2	1700	kr/st	< 2	m2	2000	kr/st
2,1-5	m2	800	kr/m2	2,1-5	m2	950	kr/m2
5,1-10	m2	750	kr/m2	5,1-10	m2	900	kr/m2
10,1-20	m2	700	kr/m2	10,1-20	m2	850	kr/m2
20,1-40	m2	650	kr/m2	20,1-40	m2	800	kr/m2
40,1-70	m2	600	kr/m2	40,1-70	m2	750	kr/m2
70,1-100	m2	550	kr/m2	70,1-100	m2	700	kr/m2
100,1-150	m2	500	kr/m2	100,1-150	m2	650	kr/m2
150,1-250	m2	450	kr/m2	150,1-250	m2	600	kr/m2
>250	m2	400	kr/m2	>250	m2	550	kr/m2

Återställning 100,1-150 mm asfalt				Återställning av limsten/spiksten			
Intervall	enhet	pris	enhet	Intervall	enhet	pris	enhet
< 2	m2	2300	kr/st	0-5	lpm	400	kr/lpm
2,1-5	m2	1100	kr/m2	5,1-10	lpm	350	kr/lpm
5,1-10	m2	1050	kr/m2	10,1-30	lpm	300	kr/lpm
10,1-20	m2	1000	kr/m2	30,1-100	lpm	250	kr/lpm
20,1-40	m2	950	kr/m2	>100	lpm	200	kr/lpm
40,1-70	m2	900	kr/m2				
70,1-100	m2	850	kr/m2				
100,1-150	m2	800	kr/m2				
150,1-250	m2	750	kr/m2				
>250	m2	700	kr/m2				

5. Viten

Mullsjö kommun kan komma att döma ut viten om Entreprenören i fråga inte efterföljer dessa bestämmelser. Specificerade med vitesbelopp nedan.

- Vite vid avsaknad av godkänt Grävstillstånd och/eller TA-plan.
5 000 kr/tillfälle
- Vite om Entreprenören inte anmäler arbetet färdigt för återställning enligt 4.1 *Överlämnade*.
5 000 kr/grävobjekt.
- Om Entreprenör inte åtgärdar fel och brister enligt denna handling medför det Vite om 5 000 kr./per påbörjad 7 dagarsperiod enligt krav i 4.2 *Kontroll av utfört arbete*.
Om inte entreprenören åtgärdar bristerna inom 30 dagar förbehåller sig kommunen rätten att på entreprenörens bekostnad åtgärda bristerna.

6. Kontakt

Vid frågor kring dessa bestämmelser, ansökningsblanketten eller processen. Kontakta någon av nedanstående personer.

Chef tekniska enheten

Peter Karlsson

0392-141 50

peter.karlsson@mullsjö.se

Samhällsbyggnadschef

Andreas Leo

0392-141 99

andreas.leo@mullsjö.se